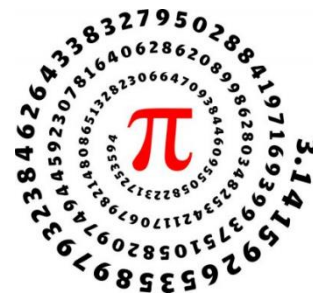

Zespół Szkół Mechanicznych nr 1
im. Szczepana Humberta w Krakowie
Technikum Mechaniczne nr 15
Zespół przedmiotowy nauczycieli matematyki

Wymagania z wiedzy i umiejętności
na poszczególne stopnie szkolne
z matematyki dla klas pięcioletniego technikum po szkole
podstawowej.

**Matematyka. Solidnie od podstaw.
Zakres rozszerzony.
Oficyna Edukacyjna PAZDRO.**

Uczeń, aby otrzymać daną ocenę powinien opanować umiejętności wymagane na daną ocenę oraz wymagania na oceny niższe

Klasa 1 Tma technikum

mgr Monika Kursá

Funkcje trygonometryczne

Stopień	Wiadomości i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć długość boku trójkąta prostokątnego na podstawie Twierdzenia Pitagorasa; • zna definicje funkcji trygonometrycznych w trójkącie prostokątnym; • potrafi obliczyć wartości funkcji trygonometrycznych kąta ostrego w trójkącie prostokątnym o danych długościach boków; • potrafi korzystać z przybliżonych wartości funkcji trygonometrycznych (odczytanych z tablic lub obliczonych za pomocą kalkulatora); • zna wartości funkcji trygonometrycznych kątów o miarach 30°, 45°, 60°; • potrafi podać i zastosować w prostych zadaniach podstawowe związki między funkcjami trygonometrycznymi tego samego kąta ostrego; • zna definicję miary łukowej kąta; • zamienia miarę stopniową na miarę łukową kąta i odwrotnie;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi obliczać wartości wyrażeń zawierających funkcje trygonometryczne kątów o miarach 30°, 45°, 60°; • potrafi zastosować definicje funkcji trygonometrycznych w zadaniach z treścią;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zastosować definicje funkcji trygonometrycznych w trudniejszych zadaniach z treścią;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać zadania o średnim stopniu trudności, wykorzystując wiedzę o figurach geometrycznych oraz trygonometrię kąta ostrego;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać zadania o podwyższonym stopniu trudności, wymagające niekonwencjonalnych pomysłów i metod.

Logika

Stopień	Wiadomości i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi odróżnić zdanie logiczne od innej wypowiedzi; • umie określić wartość logiczną zdania prostego; • zna pojęcia kwantyfikatora ogólnego i kwantyfikatora szczegółowego; • potrafi uzasadnić fałsz zdania prostego poprzedzonego kwantyfikatorem ogólnym (podać kontrprzykład); • potrafi zanegować zdanie proste i określić wartość logiczną zdania zanegowanego;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać zdania w postaci koniunkcji, alternatywy, implikacji i równoważności zdań; • potrafi zbudować zdania złożone w postaci koniunkcji, alternatywy, implikacji i równoważności zdań z danych zdań prostych; • potrafi określić wartości logiczne zdań złożonych, takich jak koniunkcja, alternatywa, implikacja i równoważność zdań; • zna prawa De Morgana (prawo negacji alternatywy oraz prawo negacji koniunkcji) i potrafi je stosować;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi symbolicznie zapisać zdanie z kwantyfikatorem; • potrafi ocenić wartość logiczną prostego zdania z kwantyfikatorem; • potrafi podać zaprzeczenie prostego zdania z kwantyfikatorem; • potrafi budować zdania złożone i oceniać ich wartości logiczne;

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wnioskować o wartościach zdań składowych wybranych zdań złożonych na podstawie informacji o wartościach logicznych zdań złożonych;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • zna prawo negacji implikacji i potrafi je stosować w praktyce; • potrafi, na podstawie implikacji prostej, utworzyć implikację odwrotną, przeciwną oraz przeciwstawną; • wie, że równoważne są implikacje: prosta i przeciwstawną oraz odwrotna i przeciwna; • potrafi negować zdania złożone;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadanie nietypowe, o podwyższonym stopniu trudności.

Zbiory liczbowe. Liczby rzeczywiste

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • zna takie pojęcia, jak: zbiór pusty, zbiory równe, podzbiór zbioru, zbiór skończony, nieskończony; • zna symbolikę matematyczną dotyczącą zbiorów (należy/nie należy, zawiera się) • potrafi podać przykłady zbiorów (w tym przykłady zbiorów skończonych oraz nieskończonych); • zna symboliczne oznaczenia zbiorów liczbowych; • potrafi wyznaczyć sumę, różnicę oraz część wspólną podzbiorów zbioru liczb rzeczywistych: $\mathbb{R}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Q}$, $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; • zna pojęcia: liczby naturalnej, całkowitej, wymiernej, niewymiernej; • potrafi rozróżnić liczby naturalne, całkowite, wymierne, niewymierne; • potrafi przedstawić liczbę wymierną w postaci ułamka zwykłego i w postaci rozwinięcia dziesiętnego; • umie zamienić ułamek o rozwinięciu dziesiętnym nieskończonym okresowym na ułamek zwykły; • potrafi zaznaczać liczby wymierne na osi liczbowej; • zna definicję wartości bezwzględnej; • umie obliczyć wartość bezwzględną liczby; • potrafi wskazać liczby pierwsze i liczby złożone; • zna i potrafi stosować cechy podzielności liczb naturalnych (przez 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10); • potrafi rozłożyć liczbę naturalną na czynniki pierwsze; • rozumie pojęcie przedziału; • rozpoznaje przedziały ograniczone i nieograniczone; • zna i rozumie pojęcie przedziału otwartego i domkniętego; • potrafi zapisać za pomocą przedziałów zbiory opisane nierównościami; • potrafi zaznaczyć na osi liczbowej podany przedział liczbowy; • wie, co to jest równanie z jedną niewiadomą; • wie, co to jest nierówność z jedną niewiadomą; • zna definicję rozwiązania równania (nierówności) z jedną niewiadomą; • potrafi obliczyć procent danej liczby, a także wyznaczyć liczbę, gdy dany jest jej procent; • potrafi obliczyć, jakim procentem danej liczby jest druga dana liczba; • potrafi określić, o ile procent dana wielkość jest większa (mniejsza) od innej wielkości;

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi posługiwać się procentem w prostych zadaniach tekstowych (w tym wzrosty i spadki cen, podatki, kredyty i lokaty); • rozumie pojęcie punktu procentowego i potrafi się nim posługiwać; • zna definicję wartości bezwzględnej liczby rzeczywistej i jej interpretację geometryczną; • potrafi obliczyć wartość bezwzględną liczby • umie zapisać i obliczyć odległość na osi liczbowej między dwoma dowolnymi punktami; • rozwiązuje proste równania z wartością bezwzględną typu $x - a = b$; • zaznacza na osi liczbowej liczby o danej wartości bezwzględnej;
<p>dostateczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określać relacje pomiędzy zbiorami (równość zbiorów, zawieranie się zbiorów, rozłączność zbiorów); • zna definicję sumy, iloczynu, różnicy zbiorów; • potrafi wyznaczyć sumę, iloczyn, różnicę zbiorów skończonych; • potrafi wyznaczyć największy wspólny dzielnik i najmniejszą wspólną wielokrotność liczb naturalnych; • potrafi wykonać dzielenie z resztą w zbiorze liczb naturalnych; • zna definicję liczby całkowitej parzystej oraz nieparzystej; • potrafi sprawnie wykonywać działania na ułamkach zwykłych i na ułamkach dziesiętnych; • zna i stosuje w obliczeniach kolejność działań i prawa działań w zbiorze liczb rzeczywistych; • potrafi porównywać liczby rzeczywiste; • potrafi podać liczbę przeciwną oraz odwrotną do danej; • potrafi zaznaczyć przedział na osi opisany za pomocą warunków; • potrafi wyznaczyć sumę, różnicę oraz część wspólną przedziałów; • wie, jakie równanie nazywamy równaniem sprzecznym, a jakie równaniem tożsamościowym; • wie, jaką nierówność nazywamy sprzeczną, a jaką nierównością tożsamościową; • zna twierdzenia pozwalające przekształcać w sposób równoważny równania i nierówności; • potrafi rozwiązywać równania z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych; • potrafi odczytywać dane w postaci tabel i diagramów, a także przedstawiać dane w postaci diagramów procentowych; • potrafi odczytywać dane przedstawione w tabeli lub na diagramie i przeprowadzać analizę procentową przedstawionych danych; • potrafi obliczyć błąd bezwzględny i błąd względny danego przybliżenia; • potrafi obliczyć błąd procentowy przybliżenia; • potrafi szacować wartości wyrażeń; • potrafi zaznaczyć na osi liczbowej zbiory opisane za pomocą równań i nierówności z wartością bezwzględną typu: $x - a = b, x - a < b, x - a > b$; • potrafi uprościć wyrażenie z wartością bezwzględną dla zmiennej z danego przedziału; • potrafi na podstawie zbioru rozwiązań nierówności z wartością bezwzględną zapisać tę nierówność; • wyznacza na osi liczbowej współrzędne punktu odległego od punktu o danej współrzędnej o daną wartość;

<p style="text-align: center;">dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi sprawnie posługiwać się symboliką matematyczną dotyczącą zbiorów; • wyznaczać sumy, różnice i iloczyny więcej niż dwóch zbiorów; • potrafi podać przykłady zbiorów A i B, jeśli dana jest suma, iloczyn albo różnica tych zbiorów; • zna pojęcie dopełnienia zbioru; • zna definicję liczb względnie pierwszych; • zna i stosuje w obliczeniach zależność dotyczącą liczb naturalnych różnych od zera $NWD(a, b) \cdot NWD(a, b) = a \cdot b$; • potrafi wykonać dzielenie z resztą w zbiorze liczb całkowitych ujemnych; • potrafi podać zapis symboliczny wybranych liczb, np. liczby parzystej, liczby nieparzystej, liczby podzielnej przez daną liczbę całkowitą, wielokrotności danej liczby; zapis liczby, która w wyniku dzielenia przez daną liczbę całkowitą daje wskazaną resztę; • potrafi podać przykład równania sprzecznego oraz równania tożsamościowego; • rozwiązuje równania oraz nierówności z wartością bezwzględną metodą graficzną;
<p style="text-align: center;">bardzo dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przeprowadzić proste dowody, w tym dowody „nie wprost”, dotyczące własności liczb rzeczywistych; • potrafi wyznaczyć dopełnienie zbioru liczbowego skończonego w przestrzeni $\mathbb{R}$; • potrafi wykazać podzielność liczb całkowitych, zapisanych symbolicznie; • umie podać część całkowitą każdej liczby rzeczywistej i część ułamkową liczby wymiernej; • potrafi oszacować wartość liczby niewymiernej; • potrafi wskazać przykład nierówności sprzecznej oraz nierówności tożsamościowej; • rozumie zmiany bankowych stóp procentowych i umie wyrażać je w punktach procentowych (oraz bazowych);
<p style="text-align: center;">celujący</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności, dotyczące własności liczb rzeczywistych; • potrafi stosować działania na zbiorach do wnioskowania na temat własności tych zbiorów.

Wyrażenia algebraiczne

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
<p style="text-align: center;">dopuszczający</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: jednomianu, jednomianów podobnych, wyrażenia algebraicznego; • rozumie zasadę redukowania wyrazów podobnych; • potrafi dodawać i odejmować sumy algebraiczne; • potrafi mnożyć sumy algebraiczne przez jednomiany; • obliczać wartości liczbowe wyrażeń algebraicznych; • sprowadza wyrażenia algebraiczne do najprostszej postaci i oblicza ich wartości dla podanych wartości zmiennych; • potrafi wykonywać działania na potęgach o wykładniku naturalnym, całkowitym i wymiernym; • zna prawa działań na potęgach o wykładnikach wymiernych i stosuje je w obliczeniach;

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie pierwiastka arytmetycznego z liczby nieujemnej i potrafi stosować prawa działań na pierwiastkach w obliczeniach; • potrafi dowodzić proste twierdzenia; • potrafi wyznaczyć ze wzoru wskazaną zmienną; • zna pojęcie średniej arytmetycznej liczb oraz potrafi obliczyć tą średnią dla podanych liczb; • zna definicję logarytmu i potrafi obliczać logarytmy bezpośrednio z definicji; • zna pojęcia: podstawa logarytmu, liczba logarytmowana; • zna pojęcie logarytmu dziesiętnego; • zna i rozumie twierdzenia o: logarytmie iloczynu, logarytmie ilorazu, logarytmie potęgi, zamianie podstawy logarytmu;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • zna metodę grupowania wyrazów; • potrafi zapisać wyrażenie algebraiczne w postaci iloczynu sum algebraicznych, stosując metodę grupowania wyrazów w sytuacjach typowych; • potrafi sprawnie posługiwać się wzorami skróconego mnożenia: $(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$; $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$; $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$; • wykonuje działania na wyrażeniach, które zawierają wymienione wzory skróconego mnożenia; • potrafi usunąć niewymierność z mianownika, który jest pierwiastkiem kwadratowym; • potrafi usuwać niewymierność z mianownika ułamka, stosując wzór skróconego mnożenia (różnicę kwadratów dwóch wyrażeń); • potrafi odróżnić definicję od twierdzenia; • zna zasadę dowodzenia wprost; • potrafi wykonywać proste działania z wykorzystaniem twierdzenia o: logarytmie iloczynu, logarytmie ilorazu, logarytmie potęgi; • potrafi zamienić podstawę logarytmu;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi mnożyć sumy algebraiczne; • potrafi budować i nazywać wyrażenia algebraiczne o złożonej konstrukcji; • sprawnie przekształca wyrażenia algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki; • sprawnie zamienia pierwiastki arytmetyczne na potęgi o wykładniku wymiernym i odwrotnie; • sprawnie wykonywać działania na potęgach o wykładniku rzeczywistym; • potrafi wyłączać wspólną potęgę poza nawias; • potrafi dowodzić twierdzenia, posługując się dowodem wprost; • potrafi dowodzić twierdzenia, posługując się dowodem nie wprost; • potrafi podać kontrprzykład, jeśli twierdzenie jest fałszywe; • zna i potrafi stosować własności logarytmów w obliczeniach; • rozwiązywać nietypowe zadania z zastosowaniem definicji logarytmu; • potrafi przekształcić wyrażenia z logarytmami;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zapisać wyrażenie algebraiczne w postaci iloczynu sum algebraicznych, w sytuacjach wymagających nietypowego pogrupowania wyrazów; • potrafi oszacować wartość potęgi o wykładniku rzeczywistym; • potrafi przeprowadzić dowód niewymierności $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, ... ; • potrafi porównywać wyrażenia zawierające pierwiastki;

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie budowę twierdzenia matematycznego; potrafi wskazać jego założenie i tezę; • zna zasadę dowodzenia nie wprost; • potrafi przeprowadzić dowód prostych twierdzeń np. dotyczących podzielności liczb, wyrażeń algebraicznych; • potrafi przeprowadzać dowody twierdzeń zapisanych w postaci równoważności; • potrafi wykonywać przekształcenia wzorów wymagające skomplikowanych operacji; • potrafi zapisywać wyrażenia z logarytmami z postaci jednego logarytmu; • potrafi rozwiązywać nietypowe zadania z zastosowaniem poznanych twierdzeń; • stosuje średnią arytmetyczną, średnią ważoną i średnią geometryczną w zadaniach tekstowych;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi sprawnie działać na wyrażeniach zawierających potęgi i pierwiastki z zastosowaniem wzorów skróconego mnożenia; • potrafi sprawnie rozkładać wyrażenia zawierające potęgi i pierwiastki na czynniki, stosując jednocześnie wzory skróconego mnożenia i metodę grupowania wyrazów; • potrafi rozwiązywać niestandardowe zadania tekstowe z kontekstem praktycznym z zastosowaniem potęg o wykładnikach całkowitych; • potrafi rozwiązywać zadania z kontekstem praktycznym z zastosowaniem własności logarytmów.

Funkcje i ich własności

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi odróżnić funkcję od innych przyporządkowań; • potrafi podać przykład funkcji; • potrafi opisywać funkcje na różne sposoby: wzorem, tabelką, grafem, opisem słownym; • potrafi naszkicować wykres funkcji liczbowej określonej słownie, grafem, tabelką, wzorem; • potrafi odróżnić wykres funkcji od krzywej, która wykresem funkcji nie jest; • potrafi określić dziedzinę funkcji liczbowej danej wzorem (w prostych przypadkach); • potrafi obliczyć miejsce zerowe funkcji liczbowej (w prostych przypadkach); • potrafi obliczyć wartość funkcji liczbowej dla danego argumentu, a także obliczyć argument funkcji, gdy dana jest jej wartość; • potrafi określić zbiór wartości funkcji w prostych przypadkach (np. w przypadku, gdy dziedzina funkcji jest zbiorem skończonym);
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi na podstawie wykresu funkcji liczbowej odczytać jej własności, takie jak: <ul style="list-style-type: none"> a) dziedzina funkcji, b) zbiór wartości funkcji, c) miejsce zerowe funkcji, d) argument funkcji, gdy dana jest wartość funkcji, e) wartość funkcji dla danego argumentu, f) przedziały, w których funkcja jest rosnąca, malejąca, stała,

	<p>g) zbiór argumentów, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie, ujemne, niedodatnie, nieujemne, h) najmniejszą oraz największą wartość funkcji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi interpretować informacje na podstawie wykresów funkcji lub ich wzorów (np. dotyczące różnych zjawisk przyrodniczych, ekonomicznych, socjologicznych, fizycznych); • potrafi przetwarzać informacje dane w postaci wzoru lub wykresu funkcji; • zna definicję funkcji parzystej oraz nieparzystej, funkcji równych;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi podać argumenty, dla których wartości funkcji spełniają określone warunki; • potrafi określić dziedzinę funkcji liczbowej danej wzorem w przypadku, gdy wyznaczenie dziedziny funkcji wymaga rozwiązania koniunkcji warunków, dotyczących mianowników lub pierwiastków stopnia drugiego, występujących we wzorze; • potrafi obliczyć miejsca zerowe funkcji opisanej wzorem; • potrafi podać opis matematyczny prostej sytuacji w postaci wzoru funkcji; • potrafi naszkicować wykres funkcji o zadanych własnościach;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi (na podstawie definicji) udowodnić, że funkcja jest rosnąca (malejąca) w danym zbiorze; • potrafi (na podstawie definicji) udowodnić, że funkcje są równe; • potrafi naszkicować wykres funkcji o zadanych własnościach; • potrafi zbadać na podstawie definicji parzystość (nieparzystość) danej funkcji; • potrafi (na podstawie definicji) wykazać różnowartościowość danej funkcji; • potrafi rozwiązywać nietypowe zadania dotyczące własności funkcji; • potrafi dopasować wykres funkcji do jej opisu słownego; • potrafi rozwiązywać zadania praktyczne z zastosowaniem własności funkcji;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania nietypowe dotyczące funkcji liniowej o podwyższonym stopniu trudności.

Układy równań liniowych z dwiema niewiadomymi

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie równania pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi; • wie, że wykresem równania pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi jest prosta; • zna pojęcie układu dwóch równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi; • zna rozumie pojęcie układu równań liniowych z dwiema niewiadomymi; • zna metody rozwiązywania układów równań liniowych: podstawiania i przeciwnych współczynników; • potrafi rozwiązywać algebraicznie (metodą przez podstawienie oraz metodą przeciwnych współczynników) układy dwóch równań liniowych z dwiema niewiadomymi; • potrafi sprawdzić, czy dana para liczb jest rozwiązaniem układu równań liniowych;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać zadania tekstowe prowadzące do układów równań liniowych; • zna pojęcia: układ oznaczony, nieoznaczony, sprzeczny;

	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznać układy równań: oznaczone, nieoznaczone, sprzeczne; • potrafi opisać zbiór rozwiązań układu nieoznaczonego;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisywać treści zadań problemowych za pomocą układów równań oraz przedstawiać ich rozwiązania;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyznaczać wartość parametru, aby rozwiązaniem układu była wskazana para liczb;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisywać treści zadań niestandardowych za pomocą układów równań oraz przedstawiać ich rozwiązania; • potrafi rozwiązać układy trzech (i więcej) układów równań liniowych z trzema (czterema) niewiadomymi; • potrafi wyznaczyć wartość parametru dla którego podany układ równań jest oznaczony, nieoznaczony albo sprzeczny.

Funkcja liniowa

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaką zależność między dwiema wielkościami zmiennymi nazywamy proporcjonalnością prostą; • potrafi wskazać współczynnik proporcjonalności; • rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem proporcjonalności prostej; • zna pojęcie i wzór funkcji liniowej; • potrafi interpretować współczynniki we wzorze funkcji liniowej (monotoniczność, położenie wykresu funkcji liniowej w ćwiartkach układu współrzędnych, zależność współrzędnych punktu przecięcia wykresu z osią y od współczynnika b); • potrafi sporządzić wykres funkcji liniowej danej wzorem; • potrafi wyznaczyć algebraicznie i graficznie zbiór tych argumentów, dla których funkcja liniowa przyjmuje wartości dodatnie (ujemne, niedodatnie, nieujemne); • potrafi sprawdzić algebraicznie, czy punkt o danych współrzędnych należy do wykresu funkcji liniowej; • potrafi podać własności funkcji liniowej na podstawie wykresu tej funkcji; • zna twierdzenie o współczynniku kierunkowym (wzór); • potrafi znaleźć wzór funkcji liniowej o zadanych własnościach; • potrafi napisać wzór funkcji liniowej na podstawie informacji o jej wykresie;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi naszkicować wykres funkcji kawałkami liniowej i na jego podstawie omówić własności danej funkcji; • potrafi wyznaczyć algebraicznie miejsca zerowe funkcji kawałkami liniowej oraz współrzędne punktu wspólnego wykresu funkcji i osi OY; • potrafi wyznaczyć algebraicznie zbiór tych argumentów, dla których funkcja kawałkami liniowa przyjmuje wartości dodatnie (ujemne); • potrafi obliczyć wartość funkcji kawałkami liniowej dla podanego argumentu; • potrafi napisać wzór funkcji liniowej, której wykres jest równoległy do wykresu danej funkcji liniowej i przechodzi przez punkt o danych współrzędnych; • potrafi stosować wiadomości o funkcji liniowej do opisu zjawisk z życia codziennego (podać opis matematyczny zjawiska w postaci wzoru funkcji liniowej, odczytać informacje z wykresu lub wzoru, zinterpretować je, przeanalizować i przetworzyć);

	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać ich interpretację geometryczną układu równań;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi udowodnić, na podstawie definicji, niektóre własności funkcji liniowej, takie jak: monotoniczność, różnowartościowość itp.; • potrafi wyznaczać parametr we współczynnikach wzoru funkcji liniowej, znając jej miejsce zerowe lub punkt należący do jej wykresu;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przeprowadzić dyskusję liczby rozwiązań równania liniowego z parametrem (z dwoma parametrami) interpretującego liczbę miejsc zerowych/monotoniczność funkcji liniowej; • rozwiązywać trudniejsze zadania z kontekstem praktycznym dotyczące funkcji liniowej; • potrafi sporządzić wykresy wybranych funkcji (np. $y = \operatorname{sgn}x$, $x \in \mathbb{R}$, $f(x) = \max(-2; x - 6)$, $x \in \mathbb{R}$, $f(x) = [x]$) i omówić ich własności; • potrafi przedstawić ilustrację graficzną układów równań oznaczonych, nieoznaczonych, sprzecznych;
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania nietypowe dotyczące funkcji liniowej o podwyższonym stopniu trudności.

Podstawowe własności wybranych funkcji

Stopień	Wymagania i umiejętności. Uczeń:
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi naszkicować wykres funkcji kwadratowej określonej wzorem $y = ax^2$, gdzie $a \neq 0$, oraz omówić jej własności na podstawie wykresu; • zna wzór funkcji kwadratowej w postaci ogólnej i kanonicznej; • potrafi, bez użycia wzorów w wybranych przypadkach, obliczyć miejsca zerowe funkcji kwadratowej lub uzasadnić, że funkcja kwadratowa nie ma miejsc zerowych; • potrafi obliczyć współrzędne wierzchołka paraboli na podstawie poznanego wzoru oraz na podstawie znajomości miejsc zerowych funkcji kwadratowej; • zna i rozumie pojęcie wielkości odwrotnie proporcjonalnych; • wie, jaką zależność między dwiema wielkościami zmiennymi, nazywamy proporcjonalnością odwrotną; • potrafi wskazać współczynnik proporcjonalności; • rozumie różnice pomiędzy wielkościami wprost proporcjonalnymi a wielkościami odwrotnie proporcjonalnymi; • zna definicję funkcji wykładniczej; • potrafi odróżnić funkcję wykładniczą od innych funkcji; • potrafi szkicować wykresy funkcji wykładniczych dla różnych podstaw; • zna definicję funkcji logarytmicznej; • potrafi odróżnić funkcję logarytmiczną od innej funkcji; • potrafi szkicować wykresy funkcji logarytmicznych dla różnych podstaw;
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zastosować własności funkcji kwadratowej do rozwiązywania prostych zadania optymalizacyjnych; • potrafi rozwiązywać zadania prowadzące do równań kwadratowych z jedną niewiadomą (w tym także zadania geometryczne); • potrafi przeanalizować zjawisko z życia codziennego opisane wzorem (wykresem) funkcji kwadratowej; • potrafi opisać dane zjawisko za pomocą wzoru funkcji kwadratowej; • rozwiązuje zadania z zastosowaniem proporcjonalności odwrotnej;

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać proste zadania z kontekstem praktycznym z zastosowaniem wielkości odwrotnie proporcjonalnych; • potrafi narysować wykres funkcji; • potrafi opisać własności funkcji; • potrafi porównać potęgi o tych samych podstawach i wykładnikach rzeczywistych; • potrafi obliczać wartość funkcji wykładniczej dla danego argumentu; • potrafi odczytać z wykresu funkcji wykładniczej argumenty dla danej wartości funkcji; • potrafi porównać potęgi o tych samych podstawach i wykładnikach rzeczywistych; • potrafi obliczać wartość funkcji wykładniczej dla danego argumentu; • potrafi odczytać z wykresu funkcji wykładniczej argumenty dla danej wartości funkcji; • potrafi rozwiązywać proste zadania z kontekstem praktycznym z zastosowaniem funkcji wykładniczej; • potrafi opisać własności funkcji logarytmicznej na podstawie jej wykresu; • rozwiązuje zadania tekstowe osadzone w kontekście praktycznym, w których wykorzystuje funkcję logarytmiczną;
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisywać zależności między wielkościami za pomocą funkcji kwadratowej; • potrafi rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe z kontekstem praktycznym, stosując funkcję kwadratową;
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać nietypowe zadania optymalizacyjne wykorzystujące własności funkcji kwadratowej; • potrafi rozwiązywać zadania niestandardowe z kontekstem praktycznym z zastosowaniem wielkości odwrotnie proporcjonalnych; • potrafi rozwiązywać zadania niestandardowe z kontekstem praktycznym z zastosowaniem funkcji wykładniczej; • potrafi rozwiązywać zadania niestandardowe z kontekstem praktycznym z zastosowaniem funkcji logarytmicznej; • posługuje się funkcjami wykładniczymi oraz funkcjami logarytmicznymi do opisu zjawisk fizycznych, chemicznych itp.
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwiązywać różne problemy dotyczące funkcji kwadratowej, które wymagają niestandardowych metod pracy oraz niekonwencjonalnych pomysłów. • potrafi rozwiązywać różne problemy dotyczące proporcjonalności odwrotnej, które wymagają niestandardowych metod pracy oraz niekonwencjonalnych pomysłów; • potrafi rozwiązywać zadania na dowodzenie (o podwyższonym stopniu trudności), w których wykorzystuje własności funkcji wykładniczych (wykładniczych i logarytmicznych); • potrafi rozwiązywać zadania na dowodzenie (o podwyższonym stopniu trudności), w których wykorzystuje własności funkcji logarytmicznych (wykładniczych i logarytmicznych).